

ARTIKELN | 1 APRIL 2022

DUURZAAMHEIDSRAPPORTAGE 2022: 'THE PROOF OF THE PUDDING'

Auteur: Mr. Gerard Jong MSc RO

Beeld: Agustin Lautaro - Nick Fewings - Victo

Leestijd: 4 min

Jaarlijks rapporteert de Europese Federatie van Instituten voor Internal Auditors (ECIIA) over de belangrijkste risico's voor het komende kalenderjaar. Voor 2022 ligt de nadruk op het belang van niet-financiële risico's, met name duurzaamheid. Hoe kan de interne auditfunctie (IAF) van toegevoegde waarde zijn op het gebied van duurzaamheidsrisico's en de beheersing hiervan?

De nadruk in het [ECIIA-rapport Risk in Focus 2022 | Hot topics for internal auditors](#) ligt op het belang van niet-financiële risico's. De risico's met betrekking tot climate change en environmental sustainability worden beschouwd als top risk. Toch wordt hier door de IAF in de praktijk nog niet veel tijd en aandacht aan besteed.

Ook het belang van risicogebieden met een menselijke component, zoals human capital, diversity en talent management, is aanzienlijk gestegen. 'Het is nu tijd om te handelen, ook voor internal auditors', aldus de ECIIA.

Voldoen aan hogere eisen

Écht werk maken van duurzaamheid en verantwoording afleggen hierover wordt steeds belangrijker voor ondernemingen. Zo roept beleggersvereniging VEB in haar [jaarlijkse speerpuntenbief 2022](#) op om ruimhartiger te rapporteren over duurzaamheidsprestaties. Ook de wetgever onderkent dit belang en stelt steeds hogere eisen aan duurzaamheidsrapportages.

Tevens gaf in september 2021 de Europese Centrale Bank (ECB) haar opinie over het door de Europese Commissie gedane voorstel voor de corporate sustainability reporting directive (CSRD). De CSRD is de beoogde opvolger van de richtlijn inzake niet-financiële rapportage (NFRD) uit 2014. In haar opinie stelt de ECB dat de herziening van de NFRD noodzakelijk is om de gegevenslacune aan te pakken die momenteel de ontwikkeling van passend duurzaamheidsbeleid, risicobeoordeling en risicobewakingskaders voor de financiële sector belemmert.

Echt werk maken van duurzaamheid en verantwoording afleggen hierover wordt steeds belangrijker voor ondernemingen

Rapporteren over duurzaamheid

Hoewel de CSRD nu nog slechts een voorstel is en de implementatie daarvan in Nederland nog wel even op zich laat wachten, moeten ondernemingen zich hier tijdig op voorbereiden. Zodra de CSRD van kracht wordt, moeten namelijk veel meer ondernemingen over duurzaamheid gaan rapporteren. In het licht van [IIA Standaard 2100](#) mag hier een proactieve en toekomstgerichte houding van internal auditfuncties worden verwacht.

AUDIT

MAGAZINE

Niet alleen van internal auditfuncties overigens, maar ook van compliancefuncties. Immers, die functie draagt bij aan het versterken van de integriteit van de organisatie en daarmee aan duurzame waardecreatie door de organisatie. Dat zou ertoe moeten leiden dat de genoemde niet-financiële risico's ook uitgebreid aan bod komen in hun jaarplannen voor 2022.

De rol van de IAF

In het ECIIA-rapport is een aantal vragen opgenomen die de IAF de organisatie kan stellen over klimaatverandering en duurzaamheid. De meest relevante zijn:

1. Staan klimaatverandering en duurzaamheid centraal in de waarden, missie en strategische doelen van de onderneming?
2. Neemt de onderneming klimaatverandering en duurzaamheid serieus, bijvoorbeeld door te investeren in projecten die haar producten en diensten toekomstbestendig maken?
3. Hoe valide zijn de data waarop de onderneming haar milieu-impact modelleert?
4. Welke initiatieven zijn er om de uitstoot van broeikasgassen door de onderneming te verminderen en af te stappen van schadelijke of niet-duurzame productieprocessen en materialen? Welke vooruitgang boekt de onderneming op dit terrein?

Toegevoegde waarde

Door deze vragen (én aanvullende vragen, zie mijn aanbeveling hieronder) te stellen in het kader van een uit te voeren audit 'beheersing niet-financiële risico's', en over de uitkomsten daarvan te rapporteren aan de raad van bestuur en de

(auditcommissie van de) raad van commissarissen kan de IAF van grote toegevoegde waarde zijn.

De CSRD is nu nog slechts een voorstel en de implementatie in Nederland laat nog wel even op zich wachten, toch moeten ondernemingen zich hier tijdig op voorbereiden

Hoewel de IAF in staat moet worden geacht zelfstandig een dergelijke audit uit te voeren, ligt afstemming en/of samenwerking met de sustainability officer of mvo-manager voor de hand. Googelen met die zoektermen wijst uit dat het hebben van een dergelijke functionaris (m/v) bij steeds meer organisaties gemeengoed is. Deze wijze van afstemming en/of samenwerking is bovendien in overeenstemming met het huidige three lines model en het daarin opgenomen uitgangspunt dat de functies (de eerste, tweede en derde lijn) 'geen silo's zijn, maar afstemmen en samenwerken; ieder vanuit de eigen rol'.

Greenwashing

Een niet-financieel gerelateerd risico is 'greenwashing': het zich 'groener' of maatschappelijk verantwoordelijker voordoen dan men werkelijk is. Gelet op de steeds hogere maatschappelijke verwachtingen kunnen ondernemingen zich de negatieve impact daarvan niet permitteren. Hier ligt dus een schone taak voor de internal auditors én compliance officers om risico's rondom dit thema in beeld te hebben.

Aanbeveling voor de praktijk

De hiervoor opgenomen kritische vragen met betrekking tot klimaatverandering en duurzaamheid zou de IAF – mutatis mutandis – ook moeten stellen over andere niet-financiële risico's als:

1. Hebben we een diversiteitsbeleid voor onze RvB en RvC? Zo ja, leidt dit aantoonbaar tot meer discussie en challenges in de bestuurskamer en een betere besluitvorming?
2. Zijn wij in staat talentvolle medewerkers aan te trekken en te behouden en wat leren wij van de medewerkers die onze organisatie verlaten?
3. Hoe hebben en houden wij goed zicht op onze ketenpartners en de daaraan verbonden risico's?
4. In hoeverre zijn wij bereid en in staat publiekelijk verantwoording af te leggen over belangrijke maatschappelijke

thema's die onze onderneming raken?

Spiegel voorhouden

Aan de hand van de antwoorden op de hier gestelde vragen is de IAF in staat de (leiding van de) organisatie een spiegel voor te houden: op welke niet-financiële terreinen doen we het goed en waar is verbetering mogelijk? Op die manier levert de IAF een daadwerkelijke en aantoonbare bijdrage aan de duurzame, maatschappelijk verantwoorde wijze van ondernemen die de maatschappij in toenemende mate van ondernemingen verwacht. En geeft zij blijk van de proactieve en toekomstgerichte houding die van IAF's wordt verwacht. Daarbij dient de tijd en aandacht die de IAF hieraan besteedt gelijke tred te houden met het toegenomen maatschappelijke belang. Ook hier geldt dus het adagium 'the proof of the pudding is in the eating'.

Over

Mr. Gerard Jong MSc RO is consultant bij Charco & Dique. Hij heeft ruime ervaring als advocaat en toezichthouder, compliance officer en internal auditor in de financiële sector.

Tags: Duurzaamheid

Bron url: <https://auditmagazine.nl/artikelen/duurzaamheidsrapportage-2022-the-proof-of-the-pudding/>